

Dieses Werk wurde Ihnen durch die Universitätsbibliothek Rostock zum Download bereitgestellt.

Für Fragen und Hinweise wenden Sie sich bitte an: digibib.ub@uni-rostock.de

**Avspice Christo. De Norma veritatis & certitudinis Doctrinæ & cultuum in
Ecclesia Dei, vnica & immota, Verbo Dei, Sev Scriptva Sacra, Theses**

[Rostock]: [Möllemann], 1587

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1756971285>

Druck Freier Zugang

118.
A-E.
A-B.
A-D.
A-C.
A-B.
A-C.
A-E.
A-B.
A-B.
A-B.
A-Z.
A-H.
A-D.
A-C.
A-L.

1-17.
Jm 4303
3 Ja 11.

A V S P I C E C H R I S T O .
De Norma veritatis & certi-
tudinis Doctrinæ & cultuum in Ec-
clesia D E I , v nica & immota,

V E R B O D E I ,
S E V
S C R I P T V R A S A C R A ,

T H E S E S .

De quibus

Præside R do & CL. V.

D. LVCA BAC MEISTERO,
S. Theologiæ Doctore ac Professore, &
Collegij Theologici in Academia
Rostochiensi Decano

Respondebit pro

Licentia consequendi Gradum & in-
signia Doctorum Theologie

M. IOHANNES FREDERV S.

Die 3 o. Junij.

Anno 1587.

3.

JLLVSTRISSIMO ET
optimo Principi & Domino,
D. U L R I C O,
Duci Megapolitano, Principi
vetusta gentis Henetæ, Comiti Sue-
rinensi, Rostochij & Stargar-
dia Domino, Domino suo
clementissimo.

Certa, DEI VERBVM, nobis est Regula
vite,
Certa salus animæ, gloria vera Dei.
Felices ergo quibus hæc Diuina tenetur
Norma, Dei cultus, iustitiaq; via.
Hanc tua cum virtus Dux illustrissime claram
In patria seruet, laus tua semper erit.
Mentis signa meæ clementi suscipe vultu:
Magne pater patriæ, splendor, honorq;, Vale.

IOHANNES FREDERVS.

PRO-

PROPOSITIONES
DE NORMA CERTITV-
DINIS DOGMATVM, SENTEN-
tiarum, & cultum in Ecclesia
D E I.

I.

Rodest in omnibus doctrinis
ac præcipue in Theologia, di-
scentes, ad principia, fontes
& causas certitudinis consi-
derandas deduci.

II.

Vult enim Deus aliquas esse certas &
immotas sententias vitæ restringentes, quæ
veram ipsius agnitionem, Artes vitæ ne-
cessarias, consilia & actiones vitæ ac mo-
rum leges gubernent.

III.

Ideo Notitias tradidit, tum naturales
tum alias in verbo suo, certis ac non fal-
lentibus testimoniiis confirmato patefa-
ctas, quibus vult nos firmiter assentiri.

IV.

Ac in cæteris artibus, quæ humani
ingenij luce possunt iudicari, tres sunt o-
mnium doctrinarum fontes & certitudi-
nis *certitia*, videlicet: Principia seu No-
ticiae

A 2

ticiae

ticiæ nobiscum nascentes, Experiencia vniuersalis, & intellectus consequentiæ seu ordinis in syllogismo.

V.

Etsi autem hæc principia seu ~~notitiae~~ ~~en-~~ nobiscum nascentes, radij sunt Diuinæ lucis ac sapientiæ, sparsi in mentes hominum: ut sint testimonia de Deo, & initia ac normæ artium, & vitam regant:

VI.

Tamen hæc notitiae nobiscum nascentes, & doctrinæ ex his extructæ, prudenter discernendæ sunt ab ijs sententijs, quas Filius Dei ignotas antea mentibus humanis patefecit, & Ecclesiæ suæ inde usq; ab initio certis testimonijs miraculorum confirmatas tradidit.

VII.

Multa quidem nota nobis naturaliter diuina voce repetita sunt: ut omnia præcepta de honestis moribus & de vita gubernatione; quorum summa in Decalogo comprehensa est.

VIII.

In his cum ad notitiam naturalem, diuinæ verbi testimonium accedat, certitudo il-

v
iæ

v
iū
es
&
t:

n
h
s,
us
le
o

er
e
r
o

i
-
1
1
do illustrior est & ad sensio firmior.

IX.

Sed tamen propria Religionis Christianæ doctrina est de vera agnitione veri Dei, patris, filij, & Spiritus sancti, de filio Dei Domino nostro Iesu Christo Mediatore pro nobis Homine ac victima facto, de causa peccati, calamitatum, et mortis humanæ, de Remissione peccatorum & reconciliatione cum Deo, & vita aeterna Gratia propter filium Dei pro nobis passum & resuscitatum donanda, &c.

X.

Hæ sententiae, et si nec per sensum, nec per naturalem mentis lucem cernuntur, tamen, propter diuinam autoritatem & patefactionem, veræ, certæ & immotæ sunt.

XI.

Fundamentum igitur totius Theologiae ac Religionis Christianæ, & *κειμένον* ac Norma veritatis & certitudinis unica & immota est *AUTORITAS & PATEFACTIO DIVINA*, seu *VERBUM DEI*, clara ipsius Dei & filij ipsius, λόγος, oratoris, & internuncij Maiestatis diuinæ ad genus humanum voce re-

A,

uela-

uelatum', & Spiritus S. afflatu per Pa-
tres, Mosen, Prophetas & Apostolos Ec-
clesiae traditum, & certis ac illustribus
miraculorum testimonij confirmatum,

XII.

Quare vniqa extat in genere humano,
certis & illustribus testimonij à Deo ipso
tradita, vera de Dei essentia & voluntate
doctrina, quæ in monumentis Prophetarum
& Apostolorum literis mandata &
libris certis comprehensa ad nos usq; pro-
pagata est.

XIII.

Hæc scripta Prophetarum & Aposto-
lorum vult Deus vnicam & immotam
veræ agnitionis & inuocationis sui nor-
mam & salutis hominum æternæ fontem,
& omnium cultuum ac totius obedientiæ
Deo præstandæ, omniūq; de Deo opinio-
num & controversiarum religionis Re-
gulam & amissim esse certissimam,

XIV.

Cum enim in tanta caligine & cæci-
tate mentium humanarum impossibile
sit homini sine Deo Deum recte cogno-
scere;

scere: 1. Cor. 1. Cum mundus Deum sapientem non cognouisset per sapientiam, &c.

XV.

Ac voluntatis Dei in Euangelio reuelatae priorsus ignaræ sint:

XVI.

A Deo ipso per λόγον seu verbum suum nos docente discendum est, quid de Deo, qui non nisi se doctore discitur, sentiendum & loquendum sit. Matth. 11. Nemo patrem nouit nisi filius, & quibus huius semina notitiæ filius ipse dedit.

XVII.

Cum igitur DEVS hoc uno modo agnosci, inuocari, & coli velit, sicut ipse se in suo verbo certis & non fallentibus testimonijs confirmato, patefecit:

XVIII.

Immensa bonitate & ardenti desiderio salutis nostræ flagrans seuerissimè omnes homines iubet Verbum ab ipso traditum & per prophetas ac apostolos libris certis scriptum, attentè & assidue legere, meditari, firma fide amplecti, & velut

A 4 pre-

preciosissimum & sumnum in genere
humano thesaurum retinere ac custodi-
re. Matth. 17. Hic est filius meus, Hunc
audite. 1. Timot. 4. Attende lectioni &
doctrinæ. Col. 3. Verbum Christi ha-
bitet in vobis opulentè cum omni sapi-
entia.

XIX.

Imò propter hanc causam præcipue
politias, & in his, ministerium Euangelijs
& literarum studijs seruat, vt sint bibliio-
thecæ Dei, in quibus Biblia per propheta-
tas & apostolos scripta seruentur, ac recte
intellecta & incorrupta ad posteros per-
ueniant. Esa. 2. De Sion exibit lex &
verbum Domini de Hierusalem.

XX.

Nam in hisce scriptis omnia ad veram
Dei agnitionem, verum Dei cultum &
ad salutem hominum æternam necessa-
ria, integre & perfecte tradita sunt. 2. Ti-
moth. 3. A puero sacras literas noueris,
quæ possunt te erudire ad salutem per fi-
dem in Christo Iesu.

XXI.

Omnis enim scriptura, diuinitus in-
spirata, & utilis est ad docendum, ad argu-
endum,

endum, ad corrigendum, ad institutio-
nem, quæ est in iustitia: ut perfectus fiat
Dei homo, ad omne bonum opus para-
tus.

XXII.

Vnica enim & sola in genere huma-
no hæc *SCRIPTURA* seu liber pro-
pheticus & Apostolicus, Doctrinam im-
mediate à Deo generi humano certis ac
illustribus testimonij patefactam, & Di-
uini Spiritus instinctu & afflatu per pro-
phetas & apostolos scriptam, continet.

XXIII.

Et *UTILITATES*, quas nulli libri
alij adferre hominibus possunt, amplissi-
mas, non huic tantum mortali vitæ &
corporibus ac fortunis nostris, sed nobis-
sime parti naturæ humanae, Menti vi-
delicet & Animæ saluti seruientes, largo
fonte effundit,

XXIV.

Cùm enim Religio Christiana omnis,
& omne piorum Ecclesiæ doctorum offi-
cium, vel circa Dogmata & Fidem, vel
circa mores seu cultus & opera versetur:

XXV.

Ac dogmata, vel vera docenda sint,
A; **vel**

vel falsa refutanda: Mores, vel malí corrigendi, vel boni instituendi.

XXVI.

Primum vtilis est liber scripturæ Sacrae *AD DOCENDVM* de summis & maximis rebus, de quibus nulli alij libri sapientissimorum & præstantissimorum in mundo virorum, Platonis, Aristotelis, Iustiniani aut Galeni doce-re nos quicq; possunt: de vera agnitione veri *DE I* & redemptoris nostri Iesu Christi: de causis peccati & mortis, de remis-sione peccatorum, & liberatione à pec-cato & morte propter Christum pro no-bis mortuum & resuscitatum, de firmis consolationibus in cruce & morte, de re-surrectione corporum, & vita & gloria cum Deo sempiterna.

XXVII.

Secundò vtilis est ad *ARGVEN-DVM*, seu omnis generis falsa dogma-ta & opiniones de Deo Epicureas, Aca-demicas, Turcicas, Ethnicas, & aliarum sectarum deliria refellenda.

XXIX.

Tertiò ad corrigendos mores adse-fectus,

fectus ; studia , consilia, actiones, & cul-
tus viciosos ac Deo displicentes , quos
emandari ac tolli & velut fermentum ve-
tus ex mentibus ac cordibus hominum
expurgari & euelli prius oportet , quām
azyma sinceritatis . 1. Cor. 5. (sinceri-
tatis Dei, fidei , dilectionis, patientiae)
& veritatis seu verae doctrinæ de Deo
confessionis ac obedientiae implanten-
tur,

XXIX.

Quartus igitur finis seu effectus sacræ
scripturæ est *INSTITUTIO* in iusti-
tia seu præscriptio regulæ vitæ & Nor-
mæ omnium bonorum operum & cul-
tuum erga Deum , & officiorum erga
proximum , quibus Homines à Deo
conditi , & per filium mediatorem re-
demti , vicissim gratitudinem suam & o-
bedientiam veris & pijs motibus cordis ,
& externa voce , ac beneficiorum Diui-
norum celebratione , & omnium virtu-
tum officijs Deo declarant.

XXX.

Ita vt perfectus fiat Homo Chri-
stianus , integrè & perfectè omnibus
ad

ad Christi religionem ac cultum æternamq; salutem nostram pertinentibus, ex scriptura instructus, & ad omne bonum opus paratus.

XXXI.

Nec quicq; aliud credere, HomoChristianus teneatur, quam possit ex scriptura seu verbo Dei per prophetas & apostolos scripto probari.

XXXII.

Nec quicq; aliud facere seu vlla Bona opera cultusue alios Deo præstare debeat, præter eos qui expresso Dei verbo in sacris literis mandati sunt. Deut. 12. Quæ tibi præcipio, hæc tantum facito Domino: Non addas aliquid, neq; minuas.

XXXIII.

Nec alia Fidei aut cultuum norma querenda aut cogitanda est, nisi hæc vniqa & sola, quæ in sacris scripturis patefacta est, ut Abraham diuiti in inferno, alias nouas reuelationes pro fratribus adhuc superstitibus expetenti, respondet. Luc. 16. Habent Mosen & prophetas, illos audiunt. Deut. 18. Qui prophetæ illius verba non audierit, ego vltor ero.

Omnes

XXXIV.

Omnis enim alias de Deo & salute nostra opiniones, dogmata & cultus, cum hoc verbo à se tradito & nobis præscripto pugnantes, horribiliter damnat & execratur. Gal. i. Si quis aliud Euangelion prædicauerit, præter id quod prædicauimus, anathema sit.

XXXV.

Nam de scripto etiam Euangeliō intelligi hunc locum debere, Chrysostomus de Lazaro & diuite ostendit, cūm scripturas sanctas etiam excitatis mortuis fide digniores esse: & à Paulo, Angelis de cœlo descendantibus eas præponi ait,

XXXVI.

Quare per sola hæc prophetarum & apostolorum scripta, *VERBUM DEI* seu Doctrinam à Deo patefactam continentia, à nobis auditæ, lectæ, cogitata, *DEVS* ad salutem efficax est, & veram sui agnitionem, fidem, consolationem, veram iustitiam, vitam & salutem æternam Hominibus impertit. Act. ii. Loquetur tibi verba, per quæ saluaberis tu & vniuersa domus tuas. 1. Cor. i. Placuit Deo per stul-

stultam (ut mundo videtur) prædicatio-
nem (Christi crucifixi) saluos facere cre-
dentes.

XXXVII.

Vnica etiam & summa, in omnibus
de Religione dissidijs, ac controuersiis
de doctrina & cultibus Diuini, hæc scri-
pta *VERBI* Diuini, seu libri prophe-
tarum & apostolorum, *JUDICII* nor-
ma & amulsiis sunt. Esa. 8. Ad le-
gem & ad testimonium: Quod si non
dixerint iuxta verbum hoc, non erit eis
matutina lux. Ioh. 12. Verbum quod
locutus sum vobis, iudicabit, &c.

XXXIX.

Sicut omnes vetusti patres ac docto-
res ecclesiæ, controuersias dogmatum,
& alias in Ecclesia omnes, ex solo verbo
Dei & Canonicis scripturis dijudicandas
esse senserunt.

XXXIX.

Ideo enim constitutus est Canon Ec-
clesiasticus (inquit Augustinus contra
Crescon.) ad quem certi prophetarum
& apostolorum libri pertinent, quos o-
mnino

mnino iudicare non audeamus, & secundum quos de cæteris libris vel fidelium, vel infidelium liberè iudicemus. Itaq; epistolæ Cypriani autoritate non teneor, quia literas Cypriani, non ut Canonicas habeo; sed ex Canonicis considero; & quod in eis Diuinorum scripturarum autoritati congruit, cum laude eius accipio, quod autem non congruit, cum pace eius respuo.

X L.

Contra Petilianī epistolam: Non audiamus: Hæc dico ego, hæc dicis tu, hæc dicit ille: sed audiamus: **HÆC DICIT DOMINVS**, sunt certi libri Dominici, quorum autoritati vterq; consentimus: ibi quæramus Ecclesiam: ibi discussiamus causam nostram.

X L I.

Aduersus Maximinum Ari: Nec ego Nicenum, nec tu debes Ariminense tanquam præiudicaturus proferre concilium, nec ego huius autoritate, nec tu illius detineris. Scripturarum autoritatibus, non quorumcunq; proprijs, sed

sed utriusque communibus testibus, res cum re, causa cum causa, ratio cum ratione concertet.

XLII.

Libro 11. contra Faustum: Scripta patrum non cum credendi necessitate, sed cum iudicandi libertate legenda sunt. Distincta est à posteriorum libris excellentiae Canonicae autoritas, veteris & noui testamenti. In illis enim cuncta nisi vel certa ratione, vel ex illa Canonica veritate defendantur, si cui displicerent, aut credere noluerit, non reprehenduntur.

XLIII.

Et Hieronymi vox (in 23. ca. Matth.) nota est: Quod in Scripturis autoritatem non habet, eadem facilitate contemnitur, qua probatur.

XLIV.

Hoc loco libri Scripturæ Canonicae ex veteri & novo testamento ordine recensendi, & distribuendi, & ab apocryphis discernendi erant.

XLV.

Quorum tituli cum ex quotidiana Bibliorum lectione omnibus noti sint:
nunc

nunc ea, quæ contra Fundamentum hoc Religionis nostræ, & Normam Iudicij vnicam, videlicet verbum Dei scriptum, à pontificijs & alijs, de Ecclesiæ autoritate, de scripti verbi obscuritate, & insuffici-entia, & de Traditionibus Apostolorum non scriptis, obiçuntur, breuiter dilue-mus.

X L V I .

Allegant enim ex Augustino (contra Epistolam Manichaïj) quam perpetuò in ore habent, sententiam: Euangelio non crederem, nisi me Ecclesiæ Catholicæ moueret autoritas.

X L V I I .

Cum igitur Ecclesia primitiua iudi-cium de libris scripturæ sacræ, qui Ca-nonici, qui non Canonici sint, sibi sumse-rit: & quatuor tantum Euangelia rece-perit: cætera, Philippi, Nicodemi, secun-dum Petrum, secundum Thomam reie-cerit;

X L I X .

Per spicuè colligi aiunt, maiorem Ec-clesiæ, quam verbi scripti autoritatem esse: & propter hanc Ecclesiæ autorita-tem Euangelio credi: ideoq; Ecclesiæ

B magis

magis quam sacræ scripturæ credendum
esse contendunt.

X L I X.

Sed certum est, principaliter credi Eu-
angelio, non propter autoritatem huma-
nam, sed propter autorem Deum, qui
arcana voluntatem suam hoc verbo
patefecit, illiusqepro certitudinem testimonijs
miraculorum confirmat. Ioh. 1.
Filius, qui est in sinu patris, ipse enar-
rauit.

L.

Vt autem Ecclesia populi Israël te-
stabatur, veteris testamenti libros à pro-
phetis acceptos esse: sic primitiva, &
postea catholica vniuersi orbis Ecclesia
testatur, Euangelia & Epistolas aposto-
lorum, verè ab apostolis traditas esse.

L I.

Sic Euangelio creditur propter Ec-
clesiam, velut testem, minus princi-
pialiter.

L II.

Habet autem Euangelion autòrita-
tem à Deo ipso autore, qui illud tradi-
dit, & addidit illustria miracula, ut au-
torem monstrent.

Nec

L III.

Nec verò antiquior est Ecclesia verbo Dei, quod in nostram doctrinam & consolationem Nobis postea præscriptum est.

L IV.

Et impiè quidam scripsérunt; Patres verbo Dei insito, seu lege naturæ, Iudæos lege Moysi, Nos lege Christi saluari.

L V.

Sicut Iudæi nostrates aliqui, insulse dictum Abacuc, Iustus fide sua viuet, interpretantur: Vnumquenque iustum seu honestè viuentem, in fide sua cuiuscunque religionis ceremonias seruantem, saluari.

L VI.

Pontificij verò obscuritatem & ambiguitatē scripturæ exaggerantes: aliam certiorem Normam Iudicij, quam verbum Dei, videlicet Consensum Ecclesiæ Catholicæ omnium temporum, (quo præsentes consuetudines suas intelligunt,) constitui oportere contendunt.

B 2

Ac

LVII.

Ac singularis impudentia & atrox blasphemia est Antonij cuiusdam Posseuini, qui superiori proximo anno adhuc scripsit, *VERBVM DEI*, quod retinemus, non verum & viuum Dei verbum, sed eiusdem tantummodo sonum informem atque confusum, & tanquam canum Musicam, sine praecentore, sine tactu, sine debita & conuenienti mensura, modi, temporis & prolationis esse, ut Albertus Pigijs ante 44. annos blasphemauit, Scripturam instar nasi cerei esse, qui in quamcunq[ue] formam transformari queat: & in colloquio VVormatiensi, sacram scripturam, non iudicem controversiarum religionis, sed materiam litis omniumq[ue] dissidiorum nominarunt.

LIX.

Cum autem Deus verax sit, ac vere voluntatem suam generi humano in verbo a se tradito patefacere voluerit: non præstigias & ambiguitates ceu Sphingis ænigmata, miseris hominibus velut pomum Eridos obiecisse, sed vera propria & dilucida oratione animi sui sensa expli-
casce

casse existimandus est , sicut psalmus in-
quit: Lucerna pedibus meis verbum
tuum , & lumen semitis meis. Item.
Præceptum Domini lucidum illuminans
oculos.

LIX.

Cumq; Petrus iubeat nos attendere
verbo propheticō, tanquam lychno lucen-
ti in loco caliginoso : cogitemus quantum
scelus sit, auertere mentes ab hac luce dí-
uinitus monstrata , ac dicere , Lumen à
Deo datum ad illustrandas mentes no-
stras, obscurum & caliginosum esse.

LX.

At fateri necesse est , dices, multis in
locis obscuritatem esse , plurima scriptu-
ræ testimonia aliter ab alijs enarrari , & in
sententias diuersissimas diduci.

LXI.

Respondeo, primū, summam & ca-
pita doctrinæ Christianæ præcipua , **L E-
G E M & E V A N G E L I O N** , perspi-
cuis & proprijs verbis tradita esse.

LXII.

Nulla enim est legis Dei seu Decalo-
gi obscuritas vel ambiguitas,

B 3

Dein-

LVII.

Ac singularis impudentia & atrox blasphemia est Antonij cuiusdam Possentiini , qm superiori proximo anno adhuc scripsit, *VERBVM DEI*, quod retinemus, non verum & viuum Dei verbum, sed eiusdem tantummodo sonum informem atq confusum , & tanquam canum Mūsicam, sine præcentore, sine tactu, sine debita & conuenienti mensura, modi, temporis & prolationis esse , vt Albertus Pigius ante 44. annos blasphemauit, Scripturam instar nasi cerei esse , qui in quamcunq formam transformari queat : & in colloquio VVormatiensi , sacram scripturam , non iudicem controversiarum religionis , sed materiam litis omniumq dissidiorum nominarunt.

LIX.

Cūm autem Deus verax sit, ac vere voluntatem suam generi humano in verbo à se tradito patefacere voluerit: non præstigias & ambiguitates ceu Sphingis ænigmata , miseris hominibus velut pomum Eridos obiecisse , sed vera propria & dilucida oratione animi sui sensa expli-
casse

casse existimandus est , sicut psalmus in-
quit: Lucerna pedibus meis verbum
tuum , & lumen semitis meis. Item.
Præceptum Domini lucidum illuminans
oculos.

LIX.

Cumq; Petrus iubeat nos attendere
verbo prophetico, tanquam lychno lucen-
ti in loco caliginoso : cogitemus quantum
scelus sit, auertere mentes ab hac luce dí-
uinitus monstrata , ac dicere , Lumen à
Deo datum ad illustrandas mentes no-
stras, obscurum & caliginosum esse.

LX.

At fateri necesse est , dices, multis in
locis obscuritatem esse , plurima scriptu-
ræ testimonia aliter ab alijs enarrari , & in
sententias diuerfissimas diduci.

LXI.

Respondeo, primum, summam & ca-
pita doctrinæ Christianæ præcipua , *Z E-
G M* & *E V A N G E L I O N* , perspi-
cuis & proprijs verbis tradita esse.

LXII.

Nulla enim est legis Dei seu Decalo-
gi obscuritas vel ambiguitas,

B;

Dein-

LXXXIII.

Deinde summa Euangelij propriissimis verbis saepe repetita est, Remitti à Deo peccata, & donari vitam æternam agentibus pœnitentiā, non propter ipsorum opera, sed propter solum filium Dei mediatorem D. N. I. Christum, fide à nobis apprehensum, & prælucente hac fide justitiam bonæ conscientiæ, seu Novum obedientiam iuxta totam legem Dei inchoandam esse.

LXXXIV.

Hæc doctrinæ capita, non obscurè, sed proprijs ac perspicuis verbis in Prophetarum & Apostolorum libris scripta sunt.

LXXXV.

Postea cùm rudiores non ubique genus sermonis, phrasin, & figuras verborum in scriptis sacris intelligent, saepe etiam cœlestia dicta malitiosè depraventur, ut, cùm verba Patriarchæ Iacobī: Inuocetur nomen meum super pueris istis, ad invocationem sanctorum detorquentur.

Inisti

LXVI.

Instituit Deus in Ecclesia ministerium docendi, & interpretationis scripturaræ, quam ex fontibus seu collatione membrorum sermonis Diuini, & proprietate linguarum, depromi vult, & congruere ad Analogiam fidei, seu doctrinæ summam, & Ecclesiæ apostolicæ testimonia.

LXVII.

Quod autem Pontificij nomine tenus consensum Catholicæ Ecclesiæ, Normam interpretationis ac dogmatum & cultuum constitui oportere declamat: nihil aliud quam præsentem *CONVENTUDINEM* suam intelligunt, quæ multa apostolicæ Ecclesiæ & puriori Antiquitati ignota, ut circumgestationem & cultum panis consecrati in die corporis Christi: inuocacionem veri Dei in psalmis translatam ad s. Mariam: In manus tuas Domina commendo spiritum meum. Ad Dominam cum tribularer clamaui, & alia plurima recepit.

B 4

Quæ

LXIX.

Quæ ut tueantur , non omnia creditū
necessaria in literis sacris expressa esse, ut
Symbolum Apostolorum , Filium Dei
patri consubstantialem , Trinitatem per-
sonarum, Infantes baptizandos, Scriptu-
ram esse Canonicam, &c. Ideoq; aliam
pleniorem & certiorem normam, videlicet
Verbum Dei traditum, quas Aposto-
licas traditiones nominant, sententias, do-
gmata , & ritus à maioribus in Ecclesia
Dei velut per manus ab apostolis acce-
ptos, requirendam esse disputant.

LXX.

Et de hoc verbo Dei non scripto, sed
ore tradito , loqui Paulum fingunt , cùm
inquit 1. Timoth. 6. Depositum serua.
2. Thess. 2. Tenete traditiones quas ac-
cepistis, siue per sermonem, siue per epi-
stolam. 1. Corinth. 11: Ego à Domino
accepi , quod & tradidi vobis. 1. Cor. 15.
Tradidi vobis in primis quod acceperam.

LXXX.

Atqui omnia hæc dicta , de doctrina
ipsius Dei voce tradita , & prophetarum
& apostolorum concionibus illustrata, &
scri-

scriptis comprehensa , loqui manifestum est.

LXXI.

Bonum Depositum doctrinæ Legis & Euangelij à Christo traditæ , cuius summam in suis epistolis Paulus, Timotheo, Romanis & cæteris præscripserat, fideliter ab eo retineri, custodiri, & alijs fidelibus hominibus , qui idonei sint ad alios docendos, commendari iubet.

XXIXC.

Nec alias traditiones articulorum doctrinæ, vel rituum, cum doctrina à Christo tradita pugnantes , vel per epistolam ad eos scriptas , vel viua voce prædicatas, retinere Thessalonicenses iubet.

XXVIIIC.

Et 1. Corinth. II. Verba institutionis Cœnæ Domini ab euangelistis scripta, & 1. Cor. 15. doctrinam de morte & resurrectione Christi, & de resurrectione mortuorum, non alias nouas, & sacræ scripturæ contrarias opiniones & cultus, Corinthijs tradit.

XXVIC.

Quod igitur ad VERBUM DEI per
B 5 apo-

Apostolos **TRADITVM** seu **TRADITIONES** apostolicas, scriptis Apostolorum comprehensas, attinet: fatemur. Has velut vnicam certam & immotam veræ Dei agnitionis & inuocationis normam, & omnium religionis controuersiarum iudicem incorruptissimum ac certissimum, toto pectore amplectendas, omnesque opiniones ac cultus cum his pugnantes auersandos esse.

XXVC.

Aliæ autem sunt Traditiones non scriptæ, sed vel ex ore primorum patrum, aut apostolorum, vel scriptis patrum, vel decretis pontificum, vel aliâs incertis autoribus in Ecclesia Pontificia, communî vsu & consuetudine iam receptæ. Quas ipsi nomine consensus Catholicæ Ecclesiae intelligunt.

XXIVC.

Harum duo sunt genera: Aliæ cum verbo Dei per Prophetas & Apostolos scripto, non pugnantes.

XXIIIC.

Quæ vel perspicuè & diserte mandatis Dei & articulis fidei in scriptura tra-

ra traditis congruunt, vel bona conse-
quentia inde extrui & confirmari pos-
sunt, ut ex Ecclesia primorum patrum ad
Ethnicos quoqe emanarunt KABALÆ
seu traditæ à patribus sententiæ, de vero
Deo, de Christo, de resurrectione mor-
tuorum, de extrêmo iudicio; quæ Si-
byllis adscribuntur: eis μόνοι οἱ Ιε-
ροὶ, καὶ τὸν θεὸν Ἰησοῦν αὐτοῖς. πενῶλα πατήρ, με-
τεπέλε λόγοι καὶ πνεῦμα σὸν αὐτῷ. Et ver-
sus Sibyllarum existimantur à Phocylide
postea collecti: πενῶλα Ιησοὺ τίμος, μετεπέλε
δὲ στρογγύλας.

XXIIIC.

Vel de rebus sua natura indifferen-
tibus loquuntur, quas sine fidei & salu-
tis nostræ dispendio credere, vel rejice-
re, usurpare vel omittere licet, vt Bas-
ilius ait ab Apostolis traditum esse, vt in
precando faciem ad orientem vertamus,
erecti in precando stemus, cruce nos si-
gnemus.

XXIC.

Sic ceremonias in administratio-
ne baptismi & coenæ Domini à mai-
tribus acceptas, et si scripto Dei verbo
non

non omnes mandatae sunt , tamen plerasq; cum scriptura non pugnantes , salua libertate Christiana , in nostris Ecclesiis retinemus :

X X C.

Ita tamen ut usum horum rituum αλεφόρων sciamus nec mereri remissionem peccatorum , nec esse iustitiam , nec cultum Dei necessarium , sed extra casum scandali omitti posse .

X I X C.

Aliæ traditiones ἄγεαφοι seu consuetudines , cum Tradito Dei verbo per prophetas & apostolos scripto manifestè pugnant , ut : Inuocatio & cultus hominum mortuorum & statuarum directè aduersans primo præcepto : Dominum Deum tuum adorabis & illi soli (cultu adorationis religiosæ) seruies .

X I I X C.

De qua Epiphanius etiam , quantumvis tenax assertor apostolicarum traditionum exclamat : In honore sit Maria ; sed Pater , filius & Spiritus S. adoretur ; **MARIAM** nemo adoret .

Obla-

XVII C.

Oblatio sacrificij Missæ pro peccatis
viuorum & defunctorum , singulis penè
apicibus verborum institutionis repu-
gnans.

XVI C.

Fingere satisfactionibus nostris mor-
tem æternam & pœnas purgatoriij redi-
mi , & has indulgentijs pecunia emptis
relaxari.

XV C.

Fingere Romanum pontificem esse
caput ecclesiæ , iudicem omnium dogma-
tum , tenere vtruncq; gladium , & terreni
ac cœlestis regni imperium ; & similia in
papatu dogmata , opiniones , Idolatrici
cultus & ceremoniæ quàm plurimæ.

XIV C.

Hos tetros errores & Idola nomine
traditionum tacitarum & alijs præstigijs
tegere & excusare , manifesta impietas est.

XIII C.

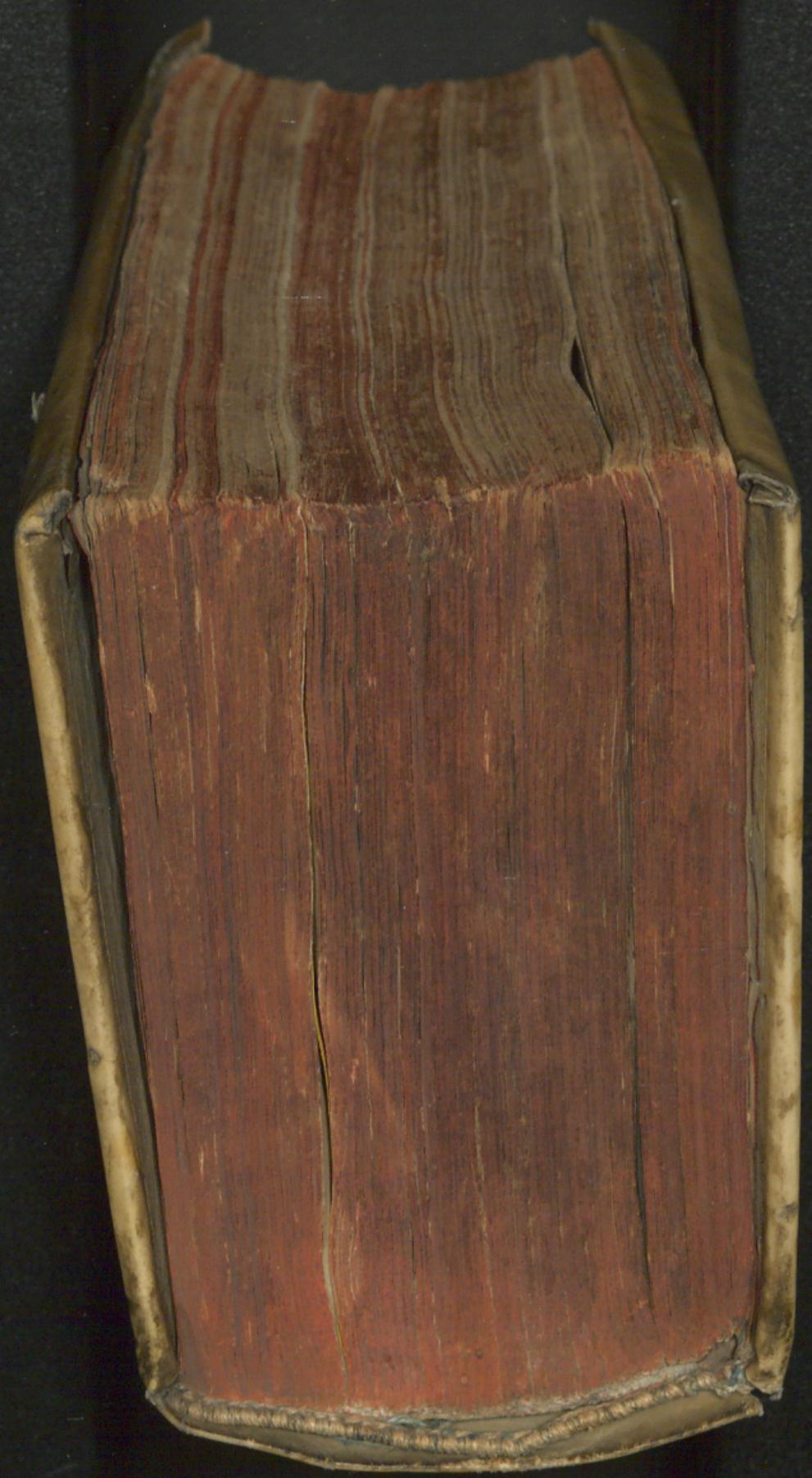
Quare ad normam Doctrinæ in libris
Prophetarum & apostolorum scriptæ , non
modò has traditiones tacitas , sed omnes
etiam de Deo cogitationes , dogmata &
cultus

cultus tanquam ad Lydium lapidem ex-
aminemus, & diligenter, quotidie &
attente libros sacros legamus & me-
ditemur, & Filium Dei, λόγον, fontem
omnis sapientiae & doctrinæ sa-
lutaris, ut nos ipse doceat &
gubernet, assiduis & ar-
dentibus votis
precemur.

Fm

4363

VII.

impudentia & atrox
tonij cuiusdam Possesi
proximo anno adhuc
M D E I, quod retine
viuum Dei verbum,
mmodo sonum infor
m, & tanquam canum
ecentore, sine tactu, si
cienti mensura, modi
onis esse, vt Albertus
anos blasphemauit,
nasi cerei esse, qui in
transformari queat
V Vormatiensi, sacram
iudicem. controuersia
d materiam litis omni
nominarunt.

IX.

Deus verax fit, ac vere
generi humano in ver
itefacere voluerit: non
iguitates ceu Sphingis
s hominibus velut po
ccisse, sed vera propria
ne animi sui sensa expli
casse

A
blasph
uiní ,
scripsi
mus, i
sed eí
mem
Musici
ne del
tempo
Pigius
Script
quam
& in
scripti
rum r
umq

C
volun
bo à
præsti
ænigr
mum
& dil

C1 B1 A1 C2 B2 A2 B5 A5 20 18 17 16 11

033
Patch Reference Chart T263

Image Engineering Scan Reference Chart T263 Serial No.

the scale towards